

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un Ajuntament sobre la possibilitat que les gravacions de les sessions dels plens municipals siguin accessibles a través d'internet.

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de l'alcalde de l'Ajuntament en què sol·licita el parer de l'Autoritat en relació amb la possibilitat que les gravacions d'àudio de les sessions dels plens municipals, efectuades per part de la Ràdio, siguin accessibles a la xarxa des de la web de l'Ajuntament o de la mateixa Ràdio.

Analitzada la consulta i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica es dictamina el següent:

I

(...)

II

L'article 3 a) de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), defineix dada de caràcter personal "*qualsevol informació referent a persones físiques identificades o identificables*". Aquesta definició la desenvolupa l'article 5.1.f) del Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la LOPD. D'acord amb aquest article del RLOPD dada de caràcter personal és "*qualsevol informació numèrica, alfabètica, gràfica, fotogràfica, acústica o de qualsevol altre tipus que concerneix persones físiques identificades o identificables*".

D'acord amb això, cap dubte ofereix que la veu és una dada de caràcter personal a partir de la qual es pot identificar o fer identificable una determinada persona.

D'altra banda, l'article 3 c) de la LOPD defineix el tractament de dades d'una forma àmplia, en el sentit que cal entendre com a tractament "*les operacions i els procediments tècnics de caràcter automatitzat o no, que permetin recollir, gravar, conservar, elaborar, modificar, bloquejar i cancel·lar, així com les cessions de dades que derivin de comunicacions, consultes, interconnexions i transferències*".

D'acord amb aquestes definicions, les operacions consistents en la gravació en àudio, objecte de consulta, i per tant, la gravació de les veus dels assistents a les sessions dels Plens de la Corporació municipal i la seva posterior posada a disposició a través del web de l'Ajuntament o del web de la Ràdio municipal, constitueixen un tractament de dades de caràcter personal, fonamentalment, dels membres de la corporació i dels funcionaris que hi intervenen per raó del seu càrrec.

D'altra banda, en les sessions del Ple, també es poden tractar assumptes en els que es faci referència a una persona física determinada. En aquest cas, en la gravació de les sessions del Ple s'estarien tractant dades de les persones que parlen i de les

persones de qui es parla relacionades amb l'assumpte concret objecte de debat. En relació amb totes aquestes persones cal tenir present que, d'acord amb la normativa de protecció de dades també s'estarien tractant les seves dades.

Per tant, sembla clar que ens trobem davant un tractament de dades personals que, en conseqüència, s'ha de sotmetre als principis i garanties establerts a la LOPD.

Des del punt de vista de la protecció de dades de caràcter personal, és rellevant recordar que només es possible dur a terme un tractament de dades de caràcter personal si aquest es basa en el consentiment de les persones afectades o si existeix una norma amb rang de llei que habiliti la realització d'aquest tractament (article 6 de la LOPD).

L'article 3.i) de la LOPD, disposa que és comunicació de dades tota revelació de dades realitzada a una persona diferent a l'interessat. Des d'aquest punt de vista cap dubte pot oferir que la gravació de les sessions del ple i la seva posterior posada a disposició, mitjançant els arxius corresponents, a través dels mitjans de comunicació que s'indiquen a l'escrit de consulta –web de l'Ajuntament o web de l'emissora municipal-, constitueixen comunicacions de dades en el sentit previst a la LOPD.

Sobre això cal recordar que l'article 11 de la LOPD estableix la necessitat que per a la comunicació de dades de caràcter personal es compti amb el consentiment dels afectats llevat que una llei ho autoritzi. Cal veure doncs si en el cas que ens ocupa existeix alguna norma amb rang de llei que autoritzi aquestes comunicacions.

III

L'article 70.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local estableix el següent:

“Las sesiones del Pleno de las corporaciones locales son públicas. No obstante, podrán ser secretos el debate y votación de aquellos asuntos que puedan afectar al derecho fundamental de los ciudadanos a que se refiere el artículo 18.1 de la Constitución, cuando así se acuerde por mayoría absoluta.”

Per la seva banda, l'article 156 del Text refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya (en endavant TRLMRLC), aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, estableix :

“Les sessions del ple de les corporacions locals són públiques. No obstant això, poden ésser secrets el debat i la votació d'aquells assumptes que poden afectar el dret fonamental dels ciutadans a què es refereix l'article 18.1 de la Constitució, quan així s'acordi per majoria absoluta. No són públiques les sessions de les comissions de govern.”

Resulta clar doncs, a la vista de la legislació vigent, el caràcter públic de les sessions del ple de la corporació llevat d'aquells aspectes que puguin afectar el dret previst a l'article 18.1 CE, això és el dret a l'honor, la intimitat i la pròpia imatge. En aquest darrer cas, l'apreciació d'una eventual afecció d'aquest dret, apreciada per la majoria absoluta de la corporació, hauria de comportar que la sessió, o la part de la sessió en què es debatin els assumptes que puguin afectar aquest dret tinguin caràcter reservat o no-públic.

Aquest caràcter públic que la legislació vigent atribueix a les sessions del ple, pel que fa als debats i votacions dels assumptes que siguin de la seva competència, sembla que ha de portar a concloure la possibilitat que les imatges de les sessions, i pel que fa a la present consulta, les veus, puguin ser difoses a través d'internet o a través d'un altre mitjà.

L'article 88 del Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic dels ens locals (ROF), aprovat pel Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre, disposa textualment:

“1. Serán públicas las sesiones del Pleno. No obstante, podrá ser secreto el debate y la votación de aquellos asuntos que puedan afectar al derecho fundamental de los ciudadanos a que se refiere el artículo 18.1 de la Constitución Española, cuando así se acuerde por mayoría absoluta.
2. Para ampliar la difusión auditiva o visual del desarrollo de las sesiones podrán instalarse sistemas megafónicos o circuitos cerrados de televisión.
3. El público asistente a las sesiones no podrá intervenir en éstas, ni tampoco podrán permitirse manifestaciones de agrado o desagrado, pudiendo el Presidente proceder, en casos extremos, a la expulsión del asistente que por cualquier causa impida el normal desarrollo de la sesión. Sin perjuicio de ello, una vez levantada la sesión, la Corporación puede establecer un turno de consultas por el público asistente sobre temas concretos de interés municipal.”

D'acord amb això, per donar publicitat a les sessions del Ple, el ROF preveu com a sistemes per ampliar la difusió auditiva o visual la instal·lació de sistemes megafònics o circuits tancats de televisió.

Al respecte s'ha de recordar que el Tribunal Suprem ha declarat de forma reiterada que la possibilitat d'utilització de gravadores en les sessions del ple forma part de les potestats de policia interna del propi ple i de l'alcalde en tant que president del mateix (SSTS 8 de novembre de 1984, 18 de desembre de 1990). Per tant, serà el Reglament Orgànic municipal el que podrà establir aquesta possibilitat o no.

En relació amb aquest aspecte, també es pronuncia la Sentència del Tribunal Suprem de 18 de juny de 1998 en el sentit següent:

“(…) es cosa distinta, sobre todo en el ámbito de un pequeño municipio rural, usar las grabadoras para fines personales (diferentes de la eventual grabación para constancia oficial por el Secretario del Ayuntamiento) y permitir el uso de megafonía o de circuitos cerrados de televisión, como hace el artículo 88.2 del Reglamento de Organización y Funcionamiento, permisión ésta que se refiere al acceso a las deliberaciones mientras se están celebrando y no desde luego a la grabación de esas deliberaciones para su posible reproducción posterior. (FJ.2)
(…) permitir o prohibir el uso de grabadoras en las sesiones del Pleno entra dentro del ámbito de las potestades de policía del Alcalde y del propio Pleno respecto al desarrollo de las sesiones. Pero, por más que esas potestades tengan amplios elementos discrecionales cuando se trata de concretarlas en actos administrativos, desde luego esta jurisdicción puede revisar si el uso de esa potestad ha sido conforme a Derecho.
En el caso de autos (...) el uso de las grabadoras no está contemplado en el artículo 88 del Reglamento de Organización y que la prohibición de dicho uso en el caso de autos tratándose de un pequeño municipio rural, con las

relaciones de inmediatidad existentes entre los vecinos, no es contraria al ordenamiento jurídico”.

D'acord amb això i atès que la habilitació legal requerida per l'article 11 de la LOPD, estaria emparada en la LBRL (article 70.1) i en el TRLMRLC (article 156), res impediria que el Reglament Orgànic Municipal que, segons la consulta, està en procés de redacció, preveïés la gravació de les sessions i la posada a disposició en la web de l'Ajuntament o de la Ràdio municipal de les gravacions de les sessions, tret de la part de la sessió que puguin afectar el dret a l'honor, intimitat i pròpia imatge, tal com s'apuntava en l'apartat 19 de la Recomanació 1/2008 d'aquesta Agència, sobre la difusió d'informació que contingui dades de caràcter personal a través d'internet.

IV

Sens perjudici de la possibilitat que s'acaba d'exposar respecte la gravació de les sessions del ple com també la seva posada a disposició en el web de l'ajuntament o en el de l'emissora municipal, cal tenir en compte que la normativa de protecció de dades imposa, a partir del que estableix l'article 4 LOPD, el compliment del principi de qualitat de les dades i, en especial, el principi de proporcionalitat.

Des d'aquest punt de vista, i sens perjudici de les limitacions derivades d'eventuals afeccions al dret a l'honor, la intimitat o la pròpia imatge, d'acord amb la normativa de protecció de dades resulta exigible que les dades tractades, en aquest cas, les dades transmeses, siguin només les adequades per a assolir la finalitat de que es tracti, com podria ser la de conèixer l'activitat política municipal.

En aquest sentit, una instal·lació inadequada dels micròfons podria permetria captar converses privades, la divulgació de les quals podria resultar inadequada. Per tant, la correcta ubicació dels micròfons hauria de ser un primer element a tenir en compte des del punt de vista del principi de proporcionalitat.

V

Per últim, recordar també que el compliment de la normativa de protecció de dades exigeix que el tractament de dades de caràcter personal vagi precedit de l'aprovació d'un fitxer de dades de caràcter personal que, en el cas de les administracions públiques ha de ser aprovat mitjançant una disposició de caràcter general (article 52.1 del RLOPD), amb el contingut que estableixen els articles 20.2 de la LOPD i 54.1 del RLOPD. En el cas que existeixi aquest fitxer caldria adaptar-lo a les característiques d'aquest nou tractament que es vol dur a terme.

En aquest sentit, a la Recomanació 1/2011 de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, sobre la creació, modificació i supressió de fitxers de dades de caràcter personal de titularitat pública, es fa avinent que els fitxers dels ens locals es poden aprovar per ordenança o reglament del ple de la corporació (apartat 7). Aquesta Recomanació es pot consultar al web de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades www.apd.cat.

Un cop aprovat el fitxer s'ha de notificar al Registre de Protecció de Dades de Catalunya (article 11 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades).

D'acord amb les consideracions fetes en relació amb la consulta plantejada per un Ajuntament en relació amb la difusió de les sessions del Ple de la Corporació municipal, es fan les següents,

Conclusions

D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, la difusió de les sessions del Ple de la Corporació constituiria una comunicació de dades que estaria emparada en allò que disposa l'article 11.2.a) de la LOPD.

Aquesta comunicació estaria habilitada per l'article 70 de la Llei de Bases de Règim Local i per l'article 156 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, tret d'aquelles sessions o part de les mateixes que puguin afectar el dret a l'honor, intimitat i pròpia imatge.

Barcelona, 6 de juny de 2012